

1866

Kassa, április 16.

1865.

FELVIDÉK.

Harmadik évfolyam

31. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
C S Ü T Ö R T Ö K Ö N É S V A S Á R N A P .
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolvasó szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutoza 380. -z. Rudaaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
Bélyeg díj: minden beiktatás után külön 80 kr.
Nyilttér soronkint 12 kr. o. 6.

A felföld- s különösen Sárosmegye közviszonyainak vázlata.

II.

Sárosmegye 30—40 év előtt ugyanennyi ezer lakossal többet számlált mint most; 100 év előtt számos helységeiben a magyar nyelv volt a nép nyelve. Legrégibb magyar megyegyűlési jegyzőkönyve van Sárosmegyének a 17-dik század első éveiből. Sárosmegye volt az előkelő családok menhelye s gyűlhelye, kik az alföldről a török uralom elől biztos helyre kívántak vonulni, kik a protestantismus ügyében buzgólkodtak. — Bártfán nyomda volt; hazánk egyik legrégebbi nyomdája. Sárosmegye kerített „kulcsos“ városai védbástyául szolgáltak az ellenséges fegyverek ellenében; az irodalom, ipar és kereskedelem felvirágoztatására. Sárosmegye fő utai jelentékeny nemzetközi kereskedelmi utak voltak főképp a hegyalja és a gazdag Lengyelország közt. — Eperjesen, Bártfán, sőt némely birtokos család helységeiben is tömve voltak a pinceszék finom s az akkori pénzlábhöz képest a mostaninál sokkal drágább hegyaljai borokkal. Jelentékeny mennyiségű gyapju és vászon szövetet készített nem csupán a városi iparos mester, de a nép is — részint éllelme keresése végett, mert még akkor a kézi fonás és szövés jól kifizette magát — részint „robot“ munkában. Ez azonban némely nagy birtokosnál oly tömeget tett, miszerint a vászon s fonal eladása jelentékeny jövedelmi forrást nyújtott. Sárosmegye vászonkereskedése kiterjedt az alföldre, sőt lement túl a Dunán Görögorszáig, honnan számos családok költöztek ide (Kurima s szomszéd vidékeire) a vászonkereskedés közvetítése végett. . . . A gabonaműveknek mindig jó kelete s magas ára volt. A szebeni gyümölcs kapós cikkek voltak Hamburg, Stettin, Danzig kikötőiben, Moszkovában és Pétervárott. Gyümölcs és szőlő oly kapós volt, hogy jelentékeny földmunkákat, skarpírozásokat tettek némely kedvezőbb fekvésű hegyek birtokosai a szőlőművelés végett. A megyesi vár romjai közt még most is találunk venyigéket — az ottani skarpok, mint szintén a sárosi várat környező dombok földmunkái világosan bizonyítják, hogy a szőlőművelés nagy erővel és iparral lett megkísérelve — igazolják ezt a dülök régi elnevezései s némely régi rajzok.

Sárosmegye kitünőleg gazdag volt nemesb fényű hájakban: az uri házak deszkamunkái nagyrészt veresfényűből, a butorok tiszafényűből készültek — tiszafényűre rakták a finom borokat a pincegazdák, hogy a rohadástól, korhadástól a hordókat megóvják. Sárosmegye sűrű erdői akkor annyira mérsékelték a téli hideg és nyári forró szélrohamokat, hogy diófát igen könnyű s népszerű dolog volt növelni — holott most az erők ugyan még élnek, de helyükbe fiatalokat ültetni a mérséklet szélsőségei miatt néhol nem is lehet. Mérsékelték a hóolvadást annyira, hogy kivévén a százados óriási áradásokat (1813, 1713, 1613. évben) a Tarcza nem volt oly pusztító jellemű, mint most; nem hordott annyi kavicsot s nem vágott oly éles szögeket mint most.

Sárosmegyében számos urbéri és zsellértelek vannak, melyek sokkal több jövedelmet adtak azon m. e. 500 nemes birtokos családnak 1848 előtt, mint menyinyinek a tőkéje törvény útján megtérített. A megtérítés főszála magára a birtokosra esett és sok esetben kétszeresre emelkedett azon viszás körülmények miatt, miszerint a 100 frtos értékpapírokat csak 60—65-ért lehetett eladni, de egész 100 forintot meg kellett téríteni, sőt azon felül egy-egy telek után 3—400 forint értékű erdőt kellett kihalítani. Az urbéri kárpótlások tehát sok esetben nem is nevezhetők kárpótlásoknak; annyival inkább, mert érték nem lehetett kellő mennyi-

ségű felszerelést eszközölni, vonó s haszonmarhákat, jó eszközöket s gépeket venni, holott a robottól mentessé lett nép nem volt hajlandó bármely időben jutányos munkát tenni, sem kézzel, sem ekével, sem szekérrel.

(Vége köv.)

KUBINYI LAJOS.

Viszhang

a népnevelés ügyébeni nyilt-szóra.

A „Felvidék“ 29. számában Ezredi Aladár ur a népnevelés kényes hurját penditvén meg, addig is, míg a gyakorlati tőren szerzett ismereteinek közlését e lapban megkezdendé, tanítói tanácskozmányra hívja fel a róm.-kath. a n y a e g y h á z h o z t a r t o z ó k ö r n y é k b e l i t a n i t ó k a t .

A népnevelés jelenlegi szánalomraméltó állapotán segíteni törekvő buzgalmaért is már nagy köszönetet érdemel. Örömet felelőszük róla, hogy ily foglalkozás közepett, mentes minden elfoglaltságtól és az ország boldogságát akarván eszközölni, nem csak egyes hitfelekezeti, de az összes népség szellemi gyarapítását tűzé czélul. Így örömmel olvastuk volna cikkjében, hogy a római katolikus tanítók tanácskozmányára — nehogy szent célja mellett felekezeti egyedúrussággal vádoltathassék — egy pár protestans iskolatanítót is meghívott volna; bizton feltételezhetvén, hogy ezek a meghívást illő méltánnyal fogadták volna. És ha ezen nézetem a tisztelt cikkirőjével nem jön összeütkezésbe, a kitűzött határnapig a meghívás még eszközölhető lenne.

Midőn tollamat kezembe vettem, egyedül ezen jószándékú tanácsomnak közlése volt czéлом. Szabadságot veszek azonban magamnak, a népnevelésre vonatkozólag, saját nézetemet is közleni.

Felemliti E. A. ur a népnevelés pangása okául felhozati szokott panaszoikat, u. m. az iskolafelügyelők hanyagságát, a tanítók nem elegendő képességét s buzgalmat, a kézi könyvek czéltalanságát, a segédeszközök hiányát sat., és sok igaz van abban — mondja — a mit állítanak. Én pedig azt mondom — tisztelve a kivételeket — hogy mind igaz. De a baj legfőbb okául állítom az anyagi szükséglet, melynélfogva képtelenek a községek elegendő képzettséggel s buzgalommal bíró tanítókat illő fizetéssel s az iskolákat segédeszközökkel ellátni. — Szerencsés, ki kedvező körülményei folytán nem hiheti, hogy az anyagi szükségleti küzdés a képzett és jóindulatu embert is képtelenné teszi vállalt kötelességének tökéletes betöltésére; ez pedig szomorú igazság.

Adjunk csak az iskolatanítóknak annyi díjazást, hogy aggodalom nélkül fedezhessék napi szükségletüket, fogadom, lesznek ezen hivatalra képzett és lelkiismeretes buzgó vállalkozók, kik nemes ösztönből — és nem a felügyelők szigorától félelemből — meg fognak felelni vállalatuknak és becsületlő, értelmes s szorgalmas sarjadékokat fognak kibocsátani honpolgárokul.

A baj szülőokául magam állítván fel az országos anyagi szükséglet, méltán kérdehet: miből teremtsünk a tanítóknak illő jövedelmet? — Feleletem az: le kell mondanunk a hitfelekezeti elfoglaltságról s egyesíteni kell a katolikus erőt a protestanssal; így egyesített erővel gyökeresen orvosolhatjuk a bajt, s eszközölhetjük azt, mit külön huzva előállítani tehetetlenek vagyunk.

Sok község van az országban, melyben a csekélyszámu lakosság, ferde irányul, minden hitfelekezeti gyermekek számára, egymás ellen, külön nyomoru iskolákat állít fel; melyek közül egyik mint másik távol van attól, hogy a czélnak megfelelően. Több község van, melyben csak egy hitfelekezeti lakosság állít iskolát, de ebben tiltva van a másfelekezeti gyermekeknek értelmi gyarapodást szerezni. És van igen sok község, melyben a különböző hitfelekezeti lakosok egyenlő csekély számmal lévén, sem egyik, sem másik felekezet nem bír iskolát alapítani és a szegény lakosság nem bírván fedezni a távolhelyeni iskoláztatás költségét, otthon nevelni a gyermekeit; de csak testileg — mint más lábas jószágát. Nézetem szerint a népiskolának nem kellene hitfelekezethez tartozni, vagyis minden hitfelekezethez tartozó gyermekeket egyiránt kellene jótékonyan befogadni. Ha azon községek, melyek most két, három, négy iskolát tartanak fel és azokban hitvány tanítókat czélt-

tévesztve tengetnek, egyesitendé tehetségüket és egy virágzó, több tanítóval ellátott iskolát állítanak fel, bírnának jól megválasztott tanítóknak jó fizetést adni, s minden nevelési segédeszközöket megszerezni és egy pár évtized múlva az ország népének disze lenne azon község lakossága s áldást mondanának az utódok apáikra. — A mely községben pedig most egy felekezet iskolája teng csak — de a melynek fenntartásához a más felekezetek nem járulhatnak; sőt gyermekeik is kitiltvák belőle — ha az összes lakosság erejéből fedeztetnék azon község iskolájának szükséglete s mindnyájuk gyermekeinek adna szellemi táplálékot, bizonynyal sokszorozva mutatná fel a jelenlegi csekély eredményt és nem lehetne ujjal kimutatni a lakosság között, ki melyik hitfelekezethez tartozik, az értelmiségről véleményezve. Így a legcsekélyebb község is, melyben most nem létezik, állíthatna fel közérővel egy közös iskolát, jobb eredménnyel, mint minőt jelenleg a községi iskolák többnyire felmutathatnak. Az előjáróknak, mint iskolafelügyelőknek kötelessége pedig lenne kifizetni és fedezni az iskolai szükségleteket s buzditólag hatni a gyermekekre és tanítókra, kiknek megválasztásában, mellözve minden érdeket, lelkiismeretesen járnának el; méltányolva a jó erkölcsöt, szelid modort, képességet, buzgalmat, és nem tekintve katolikus, óhitű, reformatus vagy evangélikus-e az, kiben a tanítói kellekeket feltalálták.

Jó is volna! mondják erre a n. t. lelkész urak. — Nem is csudálkozom felkiáltásukon. Ismerék én reformatus földbirtokost oly elfogultat, ki katolikus cselédet ingyen sem fogadott volna marhához. Ismertem katolikusokat is, ki protestant színtén nem vett volna szolgálatába. Megtért később mindkettő; tapasztalván, hogy az intolerantia folytán marháik sem tűrik a rozsgondviselést. — De csak nem taníthatja a protestans iskolatanító a katolika vallást, és szintén nem a katolikus a reformált vallást? És a gyermekek nem nőhetnek fel hittani ismeret nélkül! — Valóban nem. — Véleményem szerint nem a közös iskola tanítójának, hanem az illető lelkésznek lenne kötelessége a gyermekekkel megismertetni a vallás igazságait. A ki serdült ifjúságában a lelkési pályára határozta magát, fel kell tennünk felfőle, hogy már akkor át volt batva azon hit igazsága által, melynek papjaul kíván működni és később elég készséget szerezhethet magának a kételyek eloszlatásához. Ezen két kellek birtokában sokkal több sikerrel működhetik a lelkész a hittani oktatásokban, szaktanulmányát adván elő; mint egy iskolatanító, ki a lelkési tanulmányokhoz aránylag csak felületes ismeretet szerezhethet a hittanból. — Egyébként is szokott panaszkodni a lelkészeknek, hogy a vallástalanság mindinkább elharapózik. — Igaz, hogy a szószékből hirdetett igék inkább csak megtarthatják s erősíthetik a felnőtt emberek a hitben, mintsem hogy ezt felbrazsztatnák azokban, kikben meg nem gyökereztek gyermekkorukban a vallás alapigazságai. — Vennék hát át a lelkész urak a gyermekek vallásbani oktatását és ennek folytán egyszermind a felnőtt emberek vallástalanságáért felelősséget is. Szentelhetnének ezen foglalkozásra minden héten egy vagy fél napot vagy saját lakjukba rendelvén a gyermekeket, vagy az iskola helyiségében keresve fel azokat, feltéve, hogy minden iskolaháznak hacsak két osztályal is kellene építve lenni, hogy a hittani oktatások alkalmával az érdeklettek külön válhassanak a többi gyermekektől. — Ellenvetésül azt hozzátják fel, hogy azon községben, melyben lelkész nincs, ki oktatná a hit'ban a gyermekeket? Erre feleletem az: hogy ha sem a lelkész, sem a segédje ki nem mehet egyszer egy héten e czélből a leányegyházba, azon esetben is inkább bemehetnek az illető lelkészhez egyszer egy héten a gyermekek az anyae gyháza, mint helybeli iskola nem léteben folytonosan oda járnának. — Azt pedig fel sem tehetjük, hogy a gyermekek vallásbani oktatása a lelkési hivatalt alacsonyító foglalkozásnak tekintődhetnék; — Krisztus a keresztyénvallás főpapja magához szedte a gyermekeket.

Egyszerűn mondtam el merész véleményemet a népnevelési modor idomításának czélravezető kezdeményezése tárgyában. Véleményem támogatásul még felémítem azon érvet, hogy ha közös népiskolák állítanának fel, melyekbe szabadna járn minden felekezeti gyermekek, bizonynyal nem fordulnának elő iskolázási tilalomszülte vallásváltoztatási esetek, és a közös iskolában nevelkedhető gyermekek keblébe a keresztyéni testvéri szeretet fészkelne magát, a most sok alkalom-

mal tapasztalható türelmetlenség helyett, és a közjó eszközésére egyetértve törekvő polgárok nevednének e honban, melyben mindaddig a különösítés mérge idézé elő a vést és nyomort.

Tennék fel, hogy nem ferdén fogtam volna fel e tárgyat: de magam beismerem, hogy a kivitel nem egysek, nem községek akaratától függ. A népnevelés ügye azonban országos fontosságú ügy lévén, nem mellőzheti az országgyűlés figyelmét. Országgyűlés pedig lesz. — Ha most nem, később. Nem esett ki egészen a világ feleke. És nem árt szót váltani a nagy napok elérkeztéig is. — Ezredí Aladár ur azonban a népnevelés súlyos bajáni segítés s orvoslásnak oly módját ígér előadni, mely leggyorsabban s téveszthetetlen sikerrel célhoz vezet. — Adná Isten! — Várva várjuk.

KARSA TAMÁS.

Földtani vázlatok.

A gyöngy.

Nem az ásványországba tartozik ugyan eredetét és állományát tekintve, de az ékszerárúsnál is drága kővek sorában állván, népszerű tartalmu földtani vázlataimba a gyémánt után méltán foglalhat helyet. Ámbátor a rubiu, smaragd, zaphir nagyobbserű hatást gyakorol, vannak mégis a szerény gyöngynek, a búfacarta könyecsepek ez ábrándos képének is oly kedvelői, kik szívesen és érdeklél fogjuk szerény monographiáját olvasni. Annyi mindenesetre áll, hogy ez azon egyetlen ékszer, melyet a természet maga állit oly tökélyben ki, hogy a mesterség rajta javítani mit sem bír. A legfensőbb minőségű gyöngyök a gömbölyűek, ezeket nyakékre, karpereczre és gyűrűkre dolgozzák fel, azonban a körteféle idom sem szállítja alá becsöket, mert ezekből fülbevalók és solitaire-ek készülnek. Színüknek ezüstös fényű élénk tej fehérnek kell lenni nem pedig ólom szürkébe menő holtak. Az előbbi akkor van meg, ha a kagylóban az állat még él, midőn kihalásszák; ha holt akkor a szín is meg van már sötétedve és élénkségét elvesztette. — A gyöngyök, melyek a kereskedésben előfordulnak főleg két kagyló fajban találhatók; a keleti gyöngyöket, „meleagrina margaritifera“ szolgáltatja. Ezen kagylós állat a tenger lakója; a perzsa öbölben, főleg Ormus sziget körül, s az indiai Oceanban, főleg Ceylon és Borneo körül tartózkodik nagyobb mennyiségben. Találni azon-

kivül nyugat India több szigetének közelében és Mexico partján is elég számmal.

Legszebbek a legmélyebb helyeken hevernek. A gyöngyhalász néha 40 láb mélységre is ereszteti magát a víz alá, s ott siet tarisznyájába annyit szedni, mennyit csak lehet; némelyek minden előkészület nélkül lehelleteket visszatartják, némelyek fejüket belárvásván csöveken eszközlik a lehellést. Nem egyet huznak fel élet nélkül, s mindnyájan félnek az emberevő halaktól. — A felhozott kagylókat a parton kiterítik, és az égető nap csak hamar rothadást idéz elő, mely a vidék levegőjét a legmérgezőbb léggel tölti el. Végre kiszedik a gyöngyöt, mely az elrohadt testben többnyire szabadon áll. Sokszor 20—30-ban sem találunk semmit; ellenben néha egyben többet is. — Most következnek a gyöngyök válogatása nagyság szerint; e végre egész sor réz rostéjok van melyeken a szemek különbség szerint esnek át. A kagylót magát szintén használják, ez képezi az u. n. gyöngyanyát — „perlmutter“ — mely egész hajókkal jő Európába, és itt késnyelekre, szelenczékre s egyéb dísztárgyakra, főleg pedig újabb üdőkben a „papier maché“ czikkekre nagy mértékben dolgozzák fel. — A másik gyöngyházi „unio margaritifera“ nem oly szép fehérségű ugyan de azért ez is drága. Ez Európának több hegyes vidékén, Svédhonban, Norvégiában s főleg Irlandban honol sebesen folyó édes vizekben. — A gyöngyök bece a nagyság, gömbölyűség tisztaság és simaság fokától függ általában. Az árt éppen úgy számítják mint a gyémántnál t. i. a súly négyszöge szerint.

Kisebb gyöngyöknek, melyekből vagy 150 meg egy unciára, karatja csak egy forint (egy latban 72 karat van), és két lat (egy uncia) 150 forint. Legmagasabb ár, midőn karatja 8—10 forint, összehasonlítva a gyöngy és a gyémánt árát, az a tény körülbelül úgy áll mint 1 forint 20 forinthez. Találtunk már tiszta fekete és piros gyöngyöket is. A legszebb gyöngyész (tiara és korona) a spanyol királyné birtokában van. A gyöngy áll szénsavas mész (mint a kréta) és állati hártýából, melyek concentricus rétegekben fekszenek egymáson. Savban nagy részt felolvad. — A gyöngyökre nem csak a víz, hanem sokszor az atmospherai befolyások is kártékonyan hatnak. Minden ékszer közt, melyet kézen hordoz az ember, ez a legkényesebb. Ha egy hölgy például nem veszi le ujjáról a mosdás alatt, a gyöngy nem ritkán megsárgul vagy megszurkül. A legháziasabb, de igen furcsán hangzó szer, midőn létszába gyurják, s galambokkal, tyukokkal vagy kacskákkal elnyeletik, és az-

tán az excrementumokból ismét kiszedik, hallottam oly esetet is már, hogy egyszer pulykába tömték a bemocsult gyöngyöket, melyek azután e jó gyomru állattól sokáig ki nem akartak jönni. Végre leölik, s ime azok legnagyobb részt megemészték. Az álgöngyök készítés módját még Medicis Katalin idejében találta fel valami Jaquin nevű francia. Ezek üvegből készülnek és belül valami sajátserű festékkel, melyet közönségesen „keleti essentiának“ hinak, mázolják ki, hogy gyöngyszint kapjon. E festéket a fehér keszegnek (Cyprinus alburnus) Európában elég gyakori halnak pikkelyeiről mosásuk le amoniakkal, a mint az üveg belseje be van vele huzva, viasszal töltik ki. E gyöngyök főleg Franciaországban készülnek a Szajna-kerületben. Utánzás a gyöngynek nagy sikerrel gyakoroltatik még Olaszországban, de legfőleg Chinában. Ezek sokáig titokban tartották az álgöngy anyagát, míg a vegytan minden testet bonczoló és mérő keze a leplet félre nem toltta, s ma az egész világ tudja, hogy az álkövek nem egyebek, mint egy üveg, melynek ólom jelenléte miatt tetemes sugártörő tulajdonsága van.

Ha a lelkes olvasó-közönség és a t. cz. szerkesztő megengedi, és e monographiákat unalmasnak nem találja, következik még a smaragd, japáz, malachit, quarz, jurkisz, széneny, és több hasznos anyagneműek, mint az életben többször előforduló anyagi tényezők.

TURZÓ.

Ujdonságok.

* A kassai izraeliták f. hó 26-án egy bált rendeznek, az általuk alapjában megvetett ispotály javára.

* Hétfőn f. hó 17-én a Szabó József igazgatása alatti szintársulat ujjalag megkezdendi előadásait.

* A hidas-németi hidat — mint a heti vásárra jött fuvarosok beszélnek — a víz ismét elrontotta.

* Ungvárott az állandó színház ügyében kedden f. hó 18-án tanácskozmány fog tartatni. Ismételve felhívjuk rá az érdeklétek figyelmét.

— Varranon a folyó hó 24-én tartandó műkedvelői előadás s tánczestély, mint a jelek mutatják, igen sok élvezetet ígér a vendégeknek. A szindarabból már próbák tartatnak, s a közreműködők ügyessége teljesen biztosítja ez előadás sikerét.

* Gleviczy Sándor kassai növénykereskedésében és műkertészetében nem csak kerti magvak, de

TÁRCSA.

Megértesz-e?

Megértesz-e ha mint az ősi fuvalom
A dult virány fölött panaszt zokog dalom:
Ha ajkim hangzatán eloszlik a ködēj,
Mely a komor jövőt előled elfödē,
S a tar mezőn szemed ha nem talál virányt,
Megérted-e a dalt és lelkem egyiránt.

Ha elmerengsz a mult letiprott édenén,
Mit oly hiven szövött álmadhoz a remény,
És nem találsz a fán egyetlen egy levēlt
Melyet számodra még a tél s fagy megkimēlt,
S elgondolod miként a rózsát más szedē
Mit ültetél, vajjon dalom megérted-e?

Nem minden reggelen ragyogva jő a nap.
Te még gyermek valál s már is megcsaltanak . . .
Neked lehetne már megértened a mit
Nagy mesterünk, a bölcs tapasztalás tanit:
A fényt mely éjjelen az ingovány felett
Föltűnedez, kerüld; mert könnyen eltemet!

Mint pusztá táj felett az eltévedt madár
Remegő lelkem oly fájó dalt zengve jár
Körötted, és talán a multnak bánata
Mely egykor mint a tör oly mélyen áthata, —
S a fájdalom melyet jelened von feléd
Átrezg. — Oh bár e dalt korán megértened!

A köd ha szétoszolt lelked borús egén
Megláthatod, mi volt a légbe szállt remény,
Mely mint varázs sugár ölelte jelened
S egy nem remélt napon örökre elveszett. —
Ha a dércsipe fa leányja levelét,
A költőző madár nem zeng többé felő,

Fájó sohajszerűn elhangozott a dal,
Megrezen a bokor hulló virággival
Virág virágra hull és önnön sirja lesz
Kimélni kell tehát! Éltünk szabálya ez.
Öröm — s virágtalan jövő az életé
Ha elfonnyad a szív. — Dalom megérted-e?
BOZOSI Z.

Czeczil.

Beszély francziától Fortoul I ajos után fordította K. K. A francia „Tud'sok társulata“ által első díjjal koszoruzott pályamű

Quas dederis solas semper habebis opes.
MARTIAL.

(Folytatás.)

Robert és Simon fuldokoltak. Halantékukról nagy cseppekben folyt le az izzadság.

Végő erőködés után felkiáltottak.

„Kegyelem! Czeczil kegyelem! oh szünj meg, szünj meg, oh szünj meg!“

Ekkor Czeczil a szoba ajtajánál megjelent. Ugy volt öltözve mint halála előtt. Arcza szomorú vala, s nagy szemei haljóslatu fényt árasztottak.

„Szünjek meg, — én szünjek meg? Én okoztam e siralmas hangzavart? Ti okoztátok azt atyám s férjem, ti kik nem tettetek a nyi jót, mennyit tehettetek, megnyit tennetek kellett volna, mennyit nekem ígértetek. A nyomor melyen nem segítettetek, nyög és sir, ki ennek oka? Midőn elmentem tőletek, megígérttem Istennek hogy jók lesztek. Reméltem. Jók voltatok-e?“

Róbert és Simon megsemmisülve a földre rogytak. Czeczil minden szava agyukba hatott, mintha csak őlnöt öntöttek volna abba. Czeczil oda vonszoló őket hol pénzszekrényük állott. Egy mozdulatára kinyilt az. Marokkal szedé ki onnan az aranyat s ezüstöt, s a légbe dobá. Az

arany s ezüst nem esett a földre hanem mindenfelé elrepült. A fősvények az éj daczára látták a pénzt repülni, s látták azt a szegények hajlékaiba leszállani. Ekkor Simon végromlásától félve talált annyi erőt, hogy az elröpült arany s ezüst után rohanjon. A hirtelen mozdulat felébredészté. Nappal volt.

Csodálkozva vette észre, hogy karszékében Róberttel szemben ül, ki szinte felébredt. Darab ideig szótlanul egymásra néztek. Czeczil erszénye az asztalon volt.

„Valóban ön az Róbert. Alig ismerem meg. Ugy látszik e bortól elaludtunk. Ah mily éj!“

„És Czeczil?“ mondá Róbert hosszabb időre volt szükségük, hogy rendezzék gondolataikat. Álom vagy valóság volt ez?

„Mindegy — kiálta Simon zsidadt lábait nyujtoztatva. — Akár álom akár valóság volt, áldott legyen ez. Mindenek előtt egy sürgős végzendőnk van.

„Tudom Simon, az: hogy Czeczilt felkeressük.“

„Igen keressük fel Czeczilt leányomat, oh ha arra gondolok, hogy nem láttuk gyermekünket, mióta a világra jött.“

Egy új gondolat villant meg Simon agyában. Kézével haját tépte, szemei kimeredtek, szava eltompult. „Róbert tegnap ez asszony a padon . . . Róbert ez asszony kis leányával . . . ez Czeczil elő arczképe, ez Czeczil volt . . . Hallja Czeczil leányunk . . . leányom gyermekével . . .“

Ugy jártak fel s alá mint az örültek, sirtak, s fejöket ütötték.

Midőn nyugodtabbak lettek, Simon megszólalt — „Róbert sietünk kell . . . Czeczil szenved . . .“

Annyi pénzt tevének Czeczil erszényébe mennyi bele fért, kalapjukat véve lejöttek.

„Felébredszem Pétert?“

mindenfélé hideg- és melegvázi növények, virágok és növényujdonságok nagy választékban kaphatók. Műkeresete a csermelyutczában érdemes a megtekintésre.

A névmagyarításért folyamodókat figyelmezteti a helytartótanács, hogy folyamodványaikat ne közvetlenül, hanem mindig a helytartótanács utján intézzék a m. udv. kancelláriához.

* Szegedről Latabár Endre színtársulata már elbucszott. A „Szegedi híradó” midőn e társulatnak Isten hozzádot mond, kívánja, hogy jövőre tiszteltebb izlés terjesztőjeként köszöntsön be.

* Győrött a hatóság rendeletéből a segélyt igazán igénylő s munkatehetetlen szegények koldulási jegyekkel láttatnék el, az ily jegy nélkül koldulók ellen pedig szigorú felügyelet fogatosítottatik.

* Az első magyar biztosító társulat eredetileg 300 flos részvényei után a múlt évről 120 ft. osztalékot fog szétosztani.

* Lipszét száznál több betűszedő hagyta el munka hiány miatt.

* Danzig közelében egy szegény tanító 27 gyermekkel van megáldva. Ez eset a porosz képviselőházban is szóba jött.

Egyveleg.

* Fenyő-kosztolányi vártorony. Várakat, váromokat ösmertető lapok a fenyő-kosztolányi romokról mostanáig nem tettek említést, — alkalmasint biztos adatok hiánya miatt, a mint eredetét, történetét nem is lehet kifürkészni.

Fenyő-Kosztolány Barsmegyében Aranyos-Maróth és Ujbánya között fekszik, jelenleg mgos gróf Keglevits István birtoka. E határnál kezdődnek azon hegyláncok, melyeknek ágai egész Zólyom- Trencsén- Liptó-megyékben elterjednek, s e, valamint a szomszéd Lahota határa forrásaiból ered Zsilva folyó, mely alsó Barsmegyét átfutva, s több folyókkal egyesülve a Dunába folyik. — Fenyő Kosztolány keleti részén nem igen távol a falutól egy mély völgy felett emelkedik a vártorony, meredek hegyoldalban fölépítve. Fekvése titokszerű, s tanúsítja, miszerint egykoron inkább rejtett helyül, mint védelemre szolgált; keleti oldala puskapor által szétvetett állapotban van; déli részének ablakai a Ghymesi várra nyujtanak kilátást, honnan is tisztán látszik. Volt-e szerepe, ha mellékes is történetünkben? — Ki volt alapítója? sem az uraság terjedelmes könyvtárában, sem helyben nem lehet nyomára jönni. Mindent, mit e vártoronyról részint

a Plébánián, részint egy 110 éves embertől hagyományképen lehetett megtudni, ennyi: Midőn még a vidék majd Aranyos-Maróthig sűrű erdővel volt benöve, a vár-toronyba Rajnoha tolvaj bandája tartózkodott, honnan kirándulásokat tettek Selmecz — Ujbánya vidékére, s az ezüst arany szállítmányokat fosztogatták rabolva egyszersmind a környéken is, rabságukban volt egy fiatal leány, ki egyszer a torony alatt folyó patakban ruhát mosván, megszólított egy arra menő, s eltévesztett marháját kereső embertől; — a leány emberét biztosabb helyre elvezetvén előadta sorsát, s megszabadításért esedezett, — tanácskoztak, s a terv csakhamar elkészült, a leány bement a toronyba szétnézni, s a zsványokat mély álomban találván, gyertyát gyújtott, és azt a pinczében levő puskaporos hordóba bedugta úgy, hogy a gyertya csak három ujjnyira lángolt a puskapor felett, s az emberrel ki kalauzul szolgált neki — menekült. — Távol voltak, midőn a durranást, a torony szétvettetését hallották. Hogy azonban Rajnoha családból valamennyi bele nem halt, bizonyítja az, hogy nem igen távol a toronytól levő szállásukon jelenleg is Rajnóák laknak. PETRÁSS.

Vegyes hírek.

* Földfordult világ. Mig Olasz- és Franeziaország bérczeit áthatlan hóréteg takarja, Kaukaziából mesés dolgokat irnak az idei tél lanyha voltáról. Január elején már ibolyák és rózsák nyíltak a Rion partján, febr. 6-án pedig a szabadban fürödtek a lakosok.

— Különös tolvajság. Amerikában az Erie vaspályán történt, hogy egy előkelő new-yorki delnöknek egész ál fogsorát kilopták szájából. A tolvaj, mint egy amerikai lap írja, előbb chloroformmal hódította el a delnököt. Az ellopott álfogakat — több száz dollár értékűt — később egy new-yorki zálogházból kerítette elő a rendőrség.

— Az első magyar általános biztosító-társaság ez évi rendes közgyűlése az alapszabályok 59. §-a szerint — a jövő május hó 6-ik napján, délelőtti 10 órakor fog a társaságnak utjéren fekvő 3. sz. alatti saját házában, a 2-dik emeleti teremben megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 62. és 63-dik §§-ai értelmében, személyesen, vagy meghatalmazottjaik általi megjelenésre tisztelettel meghívotnak. — E közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Az igazgatóságnak az intézet állásáról s az 1864. évi üzetről szóló jelentése, s a vizsgáló bizottmány által átnézett zárszámla előterjesztése. 2. Az alapszabályok illető szakaszainak rendelkezése szerinti választások. 3. A vá-

lasztmány által indítványba hozandó tárgyak fölötti tanácskozás. A részvényesek által netalán teendő javaslatok indítványozásáról a 61. §. rendelkezik. — Az első magyar általános biztosító-társaság választmánya.

— Ugyancsak a siberiai pestisre vonatkozólag táviratozzák a „Wanderernek”: A nowgorodi egészségügyi jelentések ajánlják a gyakori ágyuzásokat, mivelhogy e lövöldözések — mint légtisztító eszköz a siberiai pestis ellen — igen czélszerűeknek bizonyultak be. Az ott ülésező országos gyülekezet, a nyilvános intézetek és iskolák bezártattak. (B. H.)

— Sz. Pétervárról táviratozzák, hogy három nap óta, mióta az időjárás változott, a pestis ismét nagyobb mértékben kezd mutatkozni. A rémület általános, távirati uton külföldi orvosokat hívtak oda. Egy polgárok által álló bizottmány alakult, hogy biztossági rendszabályokról intézkedjék. — (A tegnapielőtt Sz. Pétervárról érkező jelentések és távirati sürgönyök még mind megnyugtatólag hangzottak.)

* A föld legöregebb embere most Wisconsin állam Caledonia városában lakik. Crele Józsefnek hívják és 139 éves. Wisconsinban él több mint egy százada 109 évvel ezelőtt nősült legelőször New-Orleansban, s néhány évvel később, midőn Wisconsin még francia tartomány volt, Prairie du Chienben telepedett le. A forradalmi háboru előtt levélhordó volt. Nehány év előtt még mint tanu idéztek törvényszék elé, hogy adjon felvilágosítást 80 év előtt történt dolgokról. Most egy több mint 70 éves leányánál lakik, ki harmadik nejétől való gyermeke.

— Párizsi szamar. Párisban a közzinházban egy Rigolo nevű öszvér szerepel. Az állat oly hamis, hogy nem enged senkit hátára ülni. A circus bérlelője 100 francot ígér annak, ki a közönség szemeláttára ráül. Egy legény úgy csalta meg a zabolátlan négylabut, hogy hirtelen befogta szemét s ez által az állatot rögtön szelidde tette. Azóta egy másik anélkül is felvergődött. A pesti szamarak még tartják magukat — a Suhr-circusban.

— A tengeren tuli világrészben sordort honfitársink között kitűnő helyet foglal Asbóth tábornok. Egyike volt az elsőnek, kik az északi hadseregbe beléptek s nem rég vett seb kényszeríté csak, hogy a harcszínét ideiglen elhagyja. Uj-Orleansba menvén gyógyítás végett. A lap, melyben e tudósítás álf egyattal Granger tábornok szerencsétlenségét közli vitéz földinkhez. A levél így szól: „Déli-Alabámiai és Nyugati Floridai kerületi főhadiszállás. — Gaines-erőd, okt. 5. 1864. — Tábornok! Örvendezek, hogy szerencsét kívánhatok önnek és a vezénylete alatt álló testnek, azon jeles sikerben, melyet nyugati Floridában közelebb végbevitt műveleteik között arattak. Fontos szolgálatai már

„Felesleges — monda Simon — hadd aludjék a szegény gyermek. Ime itt is egy lény, kit boldogtalanná tettünk, pedig Czecczil embátyja.”

Beszédközben halkan felnyitá a szoba ajtót. hol Péter aludt, a napuság gyengén hatott be az ablaktábla nyílásán. A szegény fiu ott aludt egy szalmazsákon rongyos paplannal betakarva, melyre ruháit tevő, hogy a hidegtől magát jobban megóvjá.

Róbert — mondá Simon — Péternek nem szabad többé itt aludnia, e szoba nedves és jéghideg.”

„Várjon egy kissé” szóla Róbert s halkan eltávozott, a lehető leggyorsabban futott fel a lépcsőkön, ágyához ment, vevő saját paplanát, mely jól ki volt gyapottal bélelve és lehozta azt.

„Simon segítson csak Pétert ezzel betakarni.” Oly vigyázattal takarák be mint egy anya, ki fél gyermekét felbreszteni. Azután lábujhegyen eltávoztak s halkan betevék az ajtót.

Egy perczig sem haboztak oly bérkocsit fogadni, melynek árától még csak tegnap este visszaborzadtak volna. Azon növeldebe hajtottak, hol Czecczil nevedett. A növelde már azóta másnak kezébe jutott. Csak kétes utasítást nyertek ott, mely szerint keresésökben elindulhattak. Egyik helyről a másikra mentek, egész nap futkostak, száz házat is felkutatottak.

Az éj beálltával fáradtan, megtörve a fájdalomtól jöttek haza, nyomába sem jövének annak, kit kerestek.

Péter lámpával kezében s egészen megindulva az ajtóig eléjük jött. Igen nyugtalan napja volt. Urai eltávoztak, mielőtt ő felkelt volna! Nem is reggeliztek. Éltöknek jelét sem adták. Azután meg Róbert paplanja, melyet Péter magán talált, midőn felébredt. Ezt mind mély titok fődé! De még jobban meg volt lepelve, midőn meglátta őket.

„Semmit, semmit sem találtunk kedves Péterem.” szóla Simon.

Azokban Péter a történetekről mit sem tudott, és urainak nyájas modora oly szokatlan valami volt; lámpával kezében elbámulva állott ott, s gépileg ismétlé: „semmi, semmi.”

„Pedig ha tudnád — folytató Simon — hány ajtón kopogtattunk. Ha láttad volna azon szegény hajlékokat, azon nyomort, melynek leányunk keresésénél szemtanui voltunk. Kedves fiam, minden pénzünket ott hagytuk mind. Azonban Czecczilnek legcsekélyebb nyomára sem akadtunk. Pedig ő ez alatt szenved.”

Ha valaha most bizonyosan igazolni látszott Péter „bárgyu” elnevezését. Arczjátéka meghatóan visszatükrözé lelkének izgalma. Nem értett ugyan mindent, de még is úgy látszék neki, hogy uraiban nagy változás ment végbe s arra nézve tisztába jött, hogy azok Czecczil keresik

„Czecczil! Czecczil! oh! oh!” kiálta fel, és a lámpát melyet majd elejtett egy lépcsőre tevő. A lépcső előtt történt ez.

„Czecczil! Czecczil!” s e nevet ismételvegven hangosan zokogott.

„Talán láttad őt?” kérdé Róbert.

„Hiszen ő hugom . . . emhugom. Igen bizony látam tegnap is . . . itt ni! Szegény Czecczil! oh uram meg ne verjen, hogy bebocsátottam őt a kis ajtón . . .”

„Téged vernélek meg Péter és ezért vernélek? Nagy Isten!”

„Leánykája éhes volt és Czecczil ekként biztatta magát: Péter majd ad neki egy darab kenyeret . . . Ezért jött ide Neki adtam ebédemet: de ez oly kevés volt.”

Róbert megragadá Péter kezét, ki folytató:

„Már többször jött ide. Mint gyermekek ismertük egymást s azután ön tudja uram ugyanazon tej táplált minket. Soha sem láttam oly szomorunak mint tegnap, pedig még azt is monda, hogy nem sokáig fog szenvedni, mert egy jobb világba költözik. Fölment, hogy lássa még egyszer azon szobát, hol anyja meghalt, s mind azt mi anyjái volt. És ime uram megítélheti, hogy mily becsületes és erényes ő. Anyjának egy régi karmantyujából, melyet megérintett, telt erszény esett ki. Én mindjárt mondtam neki hogy vegye el. Nem jól tettem, tudom, hanem tudják, első felindulásomban tevém. Ő mitsem szólva, eltaszítá magától az erszényt, azután a zongorához ment, kinyitotta, de az első hangnál mindketten elkezdünk sírni. Nagyon szomorua voltunk. Lejöttünk, és éppen a kis udvarban voltunk, mikor önk minket annyira megleptek. Czecczil hirtelen a borostyán közé bujt. Azután szobámban rejtettem el, míg a kis utcára kibocsáthattam. Oh Simon ur szeresse Czecczil, ő oly jó . . . és leánykája oly kedves!”

Simon és Róbert alig birtak magukkal.

„Péter, tudod, hol lakik?”

„Igen uram tudom” és zsebéből egy darab papírost vett ki.

Oh ki mondta volna, hogy e kis fiu bárgyu?

„Gyorsan, menjünk — kiálta Simon — Péter te velünk jössz.”

„Köszönöm uram, köszönöm.”

„De te könnyen vagy felöltözve pedig hideg van.”

„Vedd köpenyemet” — szóla Róbert.

Pár percz múlva mindhárman egy kocsiiban haladtak.

(Folytatása következik).

kellőleg följelenték a főhadiszállásnak, s minden hazafi hálással fog azokra emlékezni mindig. A rendelkezésére álló korlátol: erővel derék dolgokat vitt végbe. Belátás- teljes rendelkezései nagy hitellel érdemesítik, a hadai által tanúsított erély és vitézség követésre méltók. Fogadja maga és vezénylete számára köszönetemet bátor és érdemteljes magaviseleteért. Granger Gordon, vezénylő őrnagy-tábornok. Asbóth dandár-tábornoknak, a nyugat-floridai kerület parancsnokának — Az idéztük lap azonkívül megemlíti, hogy valamennyi magyar mind a szövetség részén harcol, hozzáteszi, hogy azok között, kik Asbóth közvetlen vezénylete alatt esatáznak, egykori főnökének három unokaöccse találtatik, u. m. Zulavszky alezredes, a ki, midőn a tábornok az utolsó kemény tusában Marianna mellett (Floridában) megsebesült, a parancsnokságot átvette és sikeres eredményre segíté, Ruttkay Béla őrnagy s az első floridai lovasezred parancsnoka és Zulavszky Emil hadnagy, bátyja

ezredében. Velők szolgálnak még Csermelyi, Gaal, Mé- száros és Rombauer századosok. (M. S.)

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassa, ápril 14-én. Harmad nap óta folytonos élénkség uralkodik a piacon, nem az életneműket kapkodják, de a turót, vajot, tojást stb. stb. — Ma hemzsegett a nép a zöldség- s ünnepre szükségelt apróságok körül. A mit csak gondolt az ember, minden volt kapható szép fejes saláta egy darab 4-5 krajczár, — gyenge retek csomokint 7-8 kr. — Vaj itczénként 56-60-64 kr. Tojás három darab 1 kr; lehetett, hét darabot 8 krajczáron venni, sőt eleinte itt ott krajczárjával is adták darabját. — Étet nemü nem igen volt kiállítva. Időjárásunk igen kedvező, gyönyörű szép tavaszi napok járnak. Hó már csak itt ott fehérik a hegyeken.

Ungvár, ápril 13-án. Nagy hetivásárunk volt ma. mint rendszeren az ünnepek előtt. Életnemü volt elég, de nem igen vették. Az árak következők: Buza köblönként 4 ft 40 kr. — 5 ft. Rozs 2 ft 40 kr. — 3 ft. Tengeri 2

ft 60 — 3 ft 20 kr. Árpa 2 ft 20-40 kr. Zab 1 ft 40-60 kr. Burgonya 1 ft 60-80 kr. Szesz itczénként 15-16 kr. Szép tavaszi napok járnak, szántunk vetünk; s a szőlőkben is megkezdtek a munkálatot.

Gálszécs, ápril 13-án. A mai hetivásárt a legnagyobbak közé számíthatjuk, az idő is igen szép volt. Az élet ára: Buza köblönként 5 ft. Gabona 3 ft. Árpa 2 ft 60 kr. Zab 2 ft. Tengeri 3 ft 20 kr. Bab 6 ft 40 kr. Lenese 6 ft 40 kr. Kása 7 ft. Burgonya 1 ft 60 kr. Szalma mázsája 1 ft 40 kr. Szesz itczéje 16 1/2 kr. Tojás darabja 1 kr. Vaj itczéje 48 kr. Szalonna 40 kr. Egy csikó két éves van itten elfogva, ha valakinek hibázik jelentse magát.

Bécsi börze április 12-ről.

5% Metallique	71.50
Nemzeti kölsön	76.40
Bankrészevény	795.-
Hitelintézeti részevény	182.90
Londoni	109.40
Ezüst	107.-
Arany	5.17

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1864-ik évi decz. 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:	
Kassa indulás	5 óra — p. reggel
Miskolcz	7 " 52 " "
Tokaj	9 " 35 " "
Nyiregyháza	10 " 34 " "
Debreczen	12 " 12 " délben
Püsp. Lad.	1 " 45 " délután
Szolnok	4 " 44 " "
Czegléd érkezés	5 " 41 " este
Pest	8 " 37 " "
Bécs	6 " — reggel

II. Bécs és Pestről Kassa felé:	
Bécs indulás	8 óra — p. este
Pest	6 " 25 " reggel
Czegléd	9 " 27 " "
Szolnok	10 " 27 " "
Püsp. Lad.	1 " 26 " délután
Debreczen	3 " — " "
Nyiregyháza	4 " 28 " "
Tokaj	5 " 25 " este
Miskolcz	7 " 29 " "
Kassa érkezés	10 " 34 " "

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor.

" Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor.
" Pestre, Romyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor.

Eperjesről Kassára ugyanakkor.
Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Ungvárról Kassára: minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor.

Kassáról Ungvárra: hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor.

Ungvárról Munkácsra: minden vasárnap d. u. 1 órakor, kedden és szerdán reggeli 6 órakor, csütörtökön délutáni 1 órakor.

Munkácsról Ungvárra: minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délutáni 1 órakor.

Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Ungvárott: Pollák Fülöp. — Munkácscon: Tóth Károly.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.

Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.

Menet-jegyzéke Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkácscon: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös keresztesében: Guth József.

Hivatalos értesítő.

Hirdetmény.

Abaujmegyei G.-Bátor helységében, s határában fekvő Jakabfalvy Bertalan kiskoru tulajdonához tartozó birtok, mely áll: egy 25 holdnyi terjedékű belsőségből, 5 csinos festett lakszobából, konyha, pincze, csűr, istálló, cseléd házakból, nagy gyümölcsös és konyhakertből. — 195 hold szántó földből, 30 kaszás rétből, 112 hold legelőből tagosítva, — továbbá a Berenesi pusztában 2 68/100 kaszás rétből 2 10/100 hold szántó földből, 33 hold erdőből, a gadnai határbeli 25 hold erdei legelőből, és a szomszéd Ujlaki határában fekvő 6 kapás szőlőtől, 6 egymás után következő évekre, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni f. évi április 24-ik napján, G.-Bátor helységében, mire a bérleni szándékozók 250 ft bánat pénzzel ellátva a megjelensre felhivatnak, a bérlési feltételek addig is Szepsiben Csörghe László ügyvéd úrnál, mint gyámnál, bár mikor megtekinthetők.

Kelt G.-Bátorban ápril 10, 1866.

Lehoczky Lajos

főszbiró.

Hirdetmény.

Kassa szab. kir. város polgármesteri hivatala részéről ezennel közhírre létezik, miszerint a bizonyos tartam nélkül kiállított feyver engedélyek, az ez érdembeli felsőbb rendeletek értelmében érvényüket a kiállítás napjától számítandó csak is három évig tartván meg, az ilyen kiállított engedélyek tulajdonosai ezennel felhivatnak, hogy azokat az alólírtnál meghosszabbíttatni annál is inkább el ne mulasztják, minthogy ezen mulasztásból eredő következményeket csak is magoknak tulajdoníthatják.

Kassán 1865 ápril 15-én.

Rimanóczy Ferencz,

polgármester.

Csödmegszüntetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke részéről közhírre létezik, miszerint Weisz Emil helybeli kereskedő folyamodványa folytán, s annak alapján hogy összes hitelezőivel lett kiegyezkedését igazolta, az 1865 évi január 5-ről 8753. szám alatt ellene nyitott csőd ezennel megszüntettnak nyilváníttatik.

Kelt Kassán 1865. márczius hó 24-én tartott törvényszéki ülésből.

Rélay Robert,
aljegyző.

Hirdetés.

A cs. kir. kassai hadi törvényszék részéről ezennel közhírre létezik, hogy nyugdíjas őrnagy sóki Tóth István ur hagyatékához tartozó ingóságok folyó évi ápril 24-én d. e. 9. órakor abaujmegyei Rozgony helységében nyilvános árverés útján, kész fizetés mellett eladatni fognak. Kassa ápril 13-án 1865.

Magán hirdetések.

Hirdetmény.

Az alólírt gyári igazgatóság által ezennel közhírre létezik, hogy a diósgyári vasgyárhoz tartozó vasöntőde (Giesserey működését megkezdvén, minden öntött vas megrendeléseket, mindennemű építkezésekhez, hidakhoz, kutakhoz, vízvezetésekhez, gazdasági gépekhez, kerítésekhez sat., az illető megrendelés egyszerű mértékes rajza beküldése mellett, jutányos áron elvállal és pontosan teljesít. Egyszersmind értesítetik a t. cz. közönség, hogy minekutána a vasgyár egy jól felszerelt gépműhellyel bír, a gazdasági gépek wind újbóli elkészítését, mind ezek kijávitását legpontosabban képes eszközölni. Ajánlja egyszersmind régen jó hírből álló mindennemű vaskészítményeit.

A diósgyári vasgy. igazgatóság.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

A Főutezán 186. sz.

alatti házban, egy kéjszerű homlokzati nagy lakás f. év október 1-sőtől, és több kisszerűbb lakások augusztus és szeptember 1-től bérbeadandók. Bővebb utasítást adand a házmaster, VI. számú lakban.

Hirdetés.

A csányi műalmi társulat választmány a f. é. ápril hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésben előterjeszté hogy a 200 fto 600 részvény által eredetileg 120,000 ftra tervezett tőke nem elégséges az üzlet oly forgalomba tételére, melyet a társaság érdeke igénylene. Ezen körülmény alaposágát méltatva hatósági jóváhagyás reményében elhatároza a közgyűlés, hogy a betéti tőkét további 200 darab 200 fto részvény kibocsátása által összesen 40,000 ft értékben — 160,000 ftra emelendi.

Ennek folytán az alulírt választmány értesíti a t. cz. részvényeseket s a tisztelt közönséget, hogy 1865 ápril hó 18 tól kezdve az aláírási iver Schönhofer Károly társulati pénztárnok és Haymann Ferencz uraknál Kassán hozzájárulás végett nyitva

fognak tartani, hol is minden tekintetben felvilágosítás nyerhető.

Kassán 1865. ápril hó 11.

A csányi műalmi társ. választm.

Weisz J.

ujjonnan megnyitott

Ruha - raktárában.

A főutezán a kis sétatérrel szemben a Feketesas szomszédságában:

ajánlja a legfinomabb férfiruhákat a legolcsóbb áron.

Egy egész öltözet angol plaid-szővetből 18-36 ftig
Tavaszi öltöny 9-26 " "
Felöltönyök 14-28 " "
Attila 18-28 " "
Vadászöltöny 12-26 " "
Nadrág 6-12 " "
Mellények 3-10 " "

Egy egész öltözet orosz vászonból 10-30 " "
Egyszersmind elviselt ruhák is felcserelethetnek újakértalegkedvezőbb feltételek alatt.

Epen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében Kassán főuteza 342. szám alatt a ferencesek egyháza mellett kapható:

A valódi szakácscság,

vagy: legújabb alapos és teljes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Hatodik bővített és javított kiadás 8 rétt, 391. lap.

Ízletesen bekötve ékes borítékban. Ára 1 ft. 70 kr.

Ugyisint a fent nevezett könyvkereskedésében kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúsz előállításánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-tól. Tizenegyedik kiadás. Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúsz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképpen jeles tapasz Felsőmagyarországon egyedüli lerakata Werfer Károly könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főuteza 342. sz. a a ferencesek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy posta után vétellel 2 o. é. frtért kapható.